

PATVIRTINTA

Šiaulių „Spindulio“ ugdymo centro direktoriaus

2021 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. VĮ-7 (1.3.)

ŠIAULIŲ „SPINDULIO“ UGDYMO CENTRO

PAGALBOS MOKINIO SAVIRŪPAI PAGAL GYDYTOJŲ REKOMENDACIJAS UŽTIKRINIMO, JEIGU MOKINYS SERGA LĒTINE NEINFECINE LIGA, TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIS NUOSTATOS

1. Šiaulių „Spindulio“ ugdymo centro (toliau – Centras) Pagalbos mokinio savirūpai pagal gydytojų rekomendacijas užtikrinimo, jeigu mokinys serga lėtine neinfekcine liga, tvarka (toliau – Tvarka), nustato mokinių savirūpos proceso organizavimą Centre, Centro atsakomybes ir pareigas, mokinių, tėvų (globėjų, rūpintojų) atsakomybes ir pareigas.

2. Tvarkos tikslas – užtikrinti sklandų savirūpos proceso organizavimą Centre.

3. Mokinio, sergančio lėtine neinfekcine liga (toliau LNL), savirūpos įgyvendinimo procese dalyvauja mokinys, tėvai, (globėjai, rūpintojai), Centro direktorius ar jo įgaliotas atstovas, visuomenės sveikatos specialistas, vykdamasis sveikatos priežiūrą Centre (toliau – VS specialistas), bendrosios praktikos slaugytojas, mokinį ugdantis mokytojai ir kiti specialistai.

4. Savirūpos procesas organizuojamas atsižvelgiant į mokinio poreikius ir tikslas gydytojų rekomendacijas pagal mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Centro darbuotojų, VS specialisto parengtus savirūpos planus (1 – 4 priedai).

5. Tvarka parengta vadovaujantis teisės aktais:

5.1. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. V-1428/V-1465 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1035/Isak-2680 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;

5.2. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro metodinėmis rekomendacijomis „Lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis (cukriniu diabetu, bronchų astma ir dermatitu) sergančių vaikų, ugdomų bendrojo ugdymo įstaigose, sveikatos priežiūros mokyklose metodinės rekomendacijos 2020 m.“;

5.3. Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014 – 2025 metų programos patvirtinimo“.

II SKYRIUS SĄVOKOS IR APIBRĒŽIMAI

6. Tvarroje vartojamos sąvokos ir apibrėžimai:

6.1. LNL – ilgos trukmės ir paprastai lėtai progresuojančios ligos, tokios kaip širdies ir kraujagyslių ligos, vėžys, cukrinis diabetas, lėtinės kvėpavimo takų ligos ir psichikos sveikatos sutrikimai;

6.2. Centras – juridinis asmuo, valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka, kurio pagrindinė veikla yra formalusis ir (ar, arba) neformalusis švietimas;

6.3. Mokinys – asmuo, kuris mokosi Centre;

6.4. Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) – mokinio atstovai pagal įstatymą (kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme), t. y. vaiko tėvai, vaiką įvaikinus, – itėviai, nustačius globą ar rūpybą, – globėjai ar rūpintojai, įstatymų nustatytais atvejais – valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija;

6.5. Centro darbuotojas – Centre dirbantys pedagogai, administracijos atstovai bei kiti darbuotojai;

6.6. Individualus savirūpos planas (toliau – Planas) – individualiai pagal gydytojo rekomendacijas ir tėvų lūkesčius parengtas veiksmų planas, užtikrinantis sklandžią savirūpos proceso eigą;

6.7. Savirūpa – mokinio, sergančio LNL, gebėjimas saugoti sveikatą, prisitaikyti prie aplinkos sąlygų, apsisaugoti nuo ligos komplikacijų, sveikatos būklės pablogėjimo atpažinimas ir gebėjimas pačiam vykdyti gydytojo paskirtą gydymą savarankiškai, su šeimos ar Centro darbuotojų pagalba, kaip tai nustatyta Plane;

6.8. Įgaliotas atstovas – Centro vadovo įsakymu paskirtas asmuo, atsakingas už savirūpos pagalbos organizavimą.

III SKYRIUS

CENTRO PAGALBOS MOKINO SAVIRŪPAI ORGANIZAVIMAS

7. Centras informaciją apie mokinį, sergantį LNL, kuriam reikia užtikrinti savirūpą, gali gauti dviem būdais:

7.1. gavęs tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymą priimti į Centrą mokinį, sergantį LNL, arba, jei mokinys jau mokosi Centre, gavęs tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymą organizuoti mokiniui savirūpą;

7.2. gavęs informaciją apie LNL sergantį mokinį, kuriam reikalingas savirūpos užtikrinimas iš VS specialisto, kuris analizuoja duomenis apie Centre besimokančių mokinių sveikatos būklę, pateiktus Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje (VSS IS sistemoje).

8. Gavęs informaciją iš tėvų ar VS specialisto, Centras gali organizuoti individualų pokalbį su mokinio, sergančio LNL, tėvais (globėjais, rūpintojais) dėl Centro pagalbos poreikio mokinio savirūpai. Šiame susitikime dalyvauja Centro atstovai, tėvai (globėjai, rūpintojai) ir VS specialistas:

8.1. **O**rganizuodamas individualų pokalbį su mokino tėvais (globėjais, rūpintojais) Centras, pasirinkęs informavimo būdą (pvz.: žodžiu, elektroniniame dienyne, el. paštu ar kt.) informuoja vaiko tėvus (globėjus, rūpintojus) apie planuojamo susitikimo tikslą, datą, vietą ir laiką, dalyvius (pvz.: pokalbyje planuojančius dalyvauti Centro atstovus, VS specialistą).

9. Individualaus pokalbio su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) metu Centras:

9.1. supažindina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) su pagalbos mokinio savirūpai, kai mokinys serga LNL, organizavimo priemonėmis, taikomomis Centre;

9.2. supažindina su Centro parengta ir patvirtinta Tvarka, jeigu mokinys serga LNL;

9.3. aptaria su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) Plano sudarymo poreikį;

9.4. pateikia tėvams (globėjams, rūpintojams) pildyti Centro parengtą Plano formą, aptaria, kaip ją reikėtų pildyti, sutaria datą, iki kada tėvai turi pateikti Centrai užpildytą Planą derinimui.

10. Jei tėvai ignoruoja Centro kvietimą ir neatvyksta į susitikimą, Centras organizuoja Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) posėdį ir į jį kviečia mokinio, sergančio LNL, tėvus (globėjus, rūpintojus). Posėdyje tėvams (globėjams, rūpintojams) primena jų pareigas savo vaikų atžvilgiu ir atlieka individualaus pokalbio su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) numatytus veiksmus. Jei tėvai (globėjai, rūpintojai) neatvyksta į VGK posėdį, Centras per 3 darbo dienas apie tai informuoja savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių.

IV SKYRIUS

PLANO RENGIMAS

11. Plane turi būti pateikta ir aptarta ši informacija:

11.1. mokinio duomenys;

11.2. mokinio šeimos narių kontaktinė informacija;

- 11.3. pagrindinių asmenų, dalyvaujančių įgyvendinant Planą Centre, kontaktiniai duomenys;
- 11.4. pagrindinė informacija apie mokinio sveikatą;
- 11.5. aistų vartojimas ir reikalingos intervencijos;
- 11.6. galinčios pasireikšti ligos paūmėjimo būklės;
- 11.7. mokinio sveikatos būklės stebėseną;
- 11.8. pagalbos mokiniui poreikis valgytų Centre metu;
- 11.9. pagalbos mokiniui poreikis fizinio ugdymo pamokos metu;
- 11.10. poveikis mokinio mokymuisi, ugdymo, socialiniai ir psichologiniai poreikiai;
- 11.11. Centro fizinė aplinka;
- 11.12. pagalbos poreikis išvykų ir veiklų už Centro ribų metu;
- 11.13. pagalbos mokinio savirūpos procese dalyvausiančių Centro darbuotojų apmokymas teikti pagalbą;
- 11.14. atliekų, susidarančių organizuojant mokiniui savirūpą, šalinimas;
- 11.15. tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimas;
- 11.16. Centro direktoriaus ar jo įgalioto asmens sutikimas;
- 11.17. VS specialisto sutikimas.

V SKYRIUS PLANO SUDERINIMAS

12. Tėvai (globėjai, rūpintojai) užpildytą Plano projektą pateikia Centrai tikslinti Plane pateiktą informaciją, jei to paprašytų Centras, dalyvauja Centro organizuojamame pokalbyje dėl Plano suderinimo.

13. Centras peržiūri tėvų (globėjų, rūpintojų) pateiktą Plano projektą, pastebėjus, kad Plane pateikta netiksli informacija, paprašo tėvų (globėjų, rūpintojų) šią informaciją patikslinti:

13.1. įvertina Centro galimybes teikti pagalbą mokinio savirūpai pagal Plane tėvų (globėjų, rūpintojų) įvardintus pagalbos mokinio savirūpai poreikius;

13.2. organizuoja individualų pokalbį su mokinio, sergančio LNL, tėvais (globėjais, rūpintojais) dėl Plano projekto aptarimo ir suderinimo. Suderinus Planą, pasirašo Sutikimą, kuris yra neatsiejama Plano dalis.

14. VS specialistas dalyvauja Plano derinimo procese teikiant pasiūlymus Centrai ir tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl Plano užpildymo:

14.1. dalyvauja Centro organizuotame pokalbyje su mokinio, sergančio LNL, tėvais (globėjais, rūpintojais) dėl Plano projekto aptarimo ir suderinimo;

14.2. suderinus Planą, pasirašo Sutikimą, kuris yra neatsiejama Plano dalis.

15. Suderintas ir visų šalių pasirašytas Planas segamas į mokinio sveikatos pažymėjimų bylas.

VI SKYRIUS CENTRO BENDRUOMENĖS SUPAŽINDINIMAS SU PLANU

16. Su konkrečiu Planu supažindinami tik tie asmenys, kurie dalyvaus šio Plano įgyvendinime ar kitaip prisidės prie pagalbos mokinio savirūpai ar kitokios pagalbos, susijusios su mokinio liga teikimo. Kiti Centro bendruomenės nariai, esant tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimui, gali būti tik informuojami, kad Centre mokosi mokinys sergantis LNL, kuriam reikalinga pagalba savirūpai užtikrinti.

VII SKYRIUS PLANO VYKDYMAS

17. Mokinys, sergantis LNL, pagal savo gebėjimus saugo savo sveikatą, prisitaiko prie aplinkos sąlygų, saugosi nuo ligos komplikacijų, sveikatos būklės pablogėjimo, atpažįsta ir savarankiškai ar su pagalba vykdo gydytojo paskirtą gydymą Centre.

18. Pagalba mokinio savirūpai, kai mokinys serga LNL, Centre organizuojama griežtai laikantis Plano. Plano vykdyme dalyvauja Centro direktoriaus paskirti asmenys ir vykdo jiems priskirtus veiksmus.

19. Tėvai (globėjai, rūpintojai) dalyvauja mokinio Plano vykdyme, kiek tai yra numatyta šiame Plane. Tėvai (globėjai, rūpintojai) nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną informuoja Centrą, jei pasikeitė aplinkybės, dėl kurių gali keistis Plane įvardinti pagalbos teikimo būdai ir kiti veiksmai.

20. Tėvai (globėjai, rūpintojai) suteikia visas Plane nurodytas priemones ir medikamentus (kuriuos įsipareigojo teikti). Jei tėvai (globėjai, rūpintojai) tokių priemonių nesuteikia, arba teikia nesavalaikiai, Centras informuoja apie tai tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių.

21. VS specialistas:

21.1. padeda Centrai įgyvendinti asmens sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijas mokiniams, sergantiems LNL;

21.2. dalyvauja organizuojant Plano vykdymą;

21.3. pagal kompetenciją teikia Centro darbuotojams informaciją apie pagalbos mokinio savirūpai galimybes ir būdus, apmoko atpažinti sveikatos būklės pablogėjimą ir kt.

VIII SKYRIUS VAIKŲ, SERGANČIŲ LĒTINĖMIS NEINFEKČINĖMIS LIGOMIS, CENTRE VARTOJAMŲ VAISTŲ ADMINISTRAVIMAS (LAIKYMAS, IŠDAVIMAS, NAUDOJIMAS IR KT.)

22. Mokiniui reikalingi vartoti Centre vaistai turi būti laikomi Centro sveikatos kabinete ar kitoje rakinamoje patalpoje vaistų aprašymuose nurodytomis vaistų laikymo sąlygomis, užtikrinant, kad prie vaistų turėtų priėjimą tik vaistus mokiniui išduodantis asmuo.

23. Centre mokiniui išduodami vartoti tik Plane nurodyti vaistai, Plane nurodytomis vaistų vartojimo dozėmis, laiku, vartojimo būdu.

24. Tėvai (globėjai, rūpintojai) Centrai vaistus turi pateikti originalioje pakuotėje su informaciniu lapeliu. Ant pakuotės turi būti užrašytas vaiko, kuriam skirti vaistai, vardas ir pavardė. Bet koku atveju pirma vaistų dozė turėtų būti suvartota vaikui esant namie.

25. Vaistus vaikui gali paduoti Centro visuomenės sveikatos specialistas, bendrosios praktikos slaugytojas, visuomenės sveikatos specialisto ar bendrosios praktikos slaugytojo nedarbo metu – Centro vadovo paskirtas asmuo, atsakingas už vaistų išdavimą mokiniui.

26. Vaistus vaikui Centre gali duoti ir vaiko tėvai (globėjai).

27. Siekiant išvengti vaisto vartojimo klaidų, kiekvieną kartą vaikui duodant vaistą patikrinti:

27.1. ar vaistas yra tas, kuris nurodytas Plane;

27.2. ar nepasibaigęs vaisto galiojimas. Pasibaigus vaisto galiojimui vaistą duoti vaikui draudžiama; pasibaigusio galiojimo vaistai gražinami mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams);

27.3. ar vaistas yra skirtas tam vaikui;

27.4. ar teisinga vaisto dozė;

27.5. ar teisingas vaisto vartojimo laikas;

27.6. ar teisingas vaisto vartojimo būdas.

28. Mokinys vaistą turi suvartoti tik stebint Centro visuomenės sveikatos specialistui ar bendrosios praktikos slaugytojui, ar kitam Centro vadovo paskirtam asmeniui, atsakingam už vaistų išdavimą mokiniui.

29. Centro visuomenės sveikatos specialistas ar bendrosios praktikos slaugytojas, ar kitas Centro vadovo paskirtas asmuo, atsakingas už vaistų išdavimą, privalo užregistruoti kiekvieną vaistų išdavimo konkrečiam vaikui atvejį Vaistų išdavimo vaikams registracijos žurnale, nurodant vaiko duomenis (vardas, pavardė, gimimo metai), datą, vaistų pavadinimą, dozę, vaistų išdavimo laiką, vartojimo būdą, vaistus davusio asmens vardą ir pavardę, pareigas, parašą.

30. Jeigu mokiniui reikia atlikti procedūrą, kuri priskirta asmens sveikatos priežiūros licencijuotoms paslaugoms, kaip pvz.: vaisto injekcija, kateterio įvedimas ir kt., tai atlieka mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai).

IX SKYRIUS PLANO PERŽIŪRA

31. Plano peržiūra ir atnaujinimas vykdoma nedelsiant, kai tik pasikeičia aplinkybės, galinčios turėti poveikį mokinio, sergančio LNL sveikatos būklei ar jo savirūpai vykdyti Centre.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Už Plano atskirose dalyse pateiktos informacijos teisingumą atsako mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir Centras pagal tai, kokias Plano dalis jie pildė.

33. Už Plano ar atskirų Plano dalių vykdymą atsako Centro direktoriaus paskirti asmenys.

34. Plano ir Tvarkos vykdymo kontrolę vykdo Centro direktorius.
